

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Stort Noordelijke Geluidswal te Drachten

16 juli 2003

1361-46

ISBN 90-421-1190-9
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. OORDEEL OVER DE STARTNOTITIE, ADVIES VOOR HET MER.....	2
2.1 Probleemstelling, dubbeldoel, uitgangspunten en keuzeruimte	2
2.2 Beleidskader.....	3
2.3 Alternatieven, meest milieuvriendelijk alternatief.....	3
2.4 Milieugevolgen en vergelijking van alternatieven.....	4
2.5 Samenvatting	5

1. INLEIDING

De gemeente Smallerland heeft het voornemen een stortplaats op te richten die als geluidswal zal worden gebruikt langs de Drachtstervaart te Drachten. Deze geluidswal moet woningen, die in de toekomst zuidelijk van de vaart worden gebouwd, afschermen van geluidbelasting van het industrie-terrein De Haven. De gemeente wil de voormalige stortplaats langs de zuidzijde van de Drachtstervaart vergraven en het stortmateriaal toepassen in de geluidswal. Daarnaast zal de wal worden opgebouwd uit baggerspecie die vrijkomt uit de Drachtstervaart en uit grond die vrijkomt uit de nieuw te graven doorgang Gaasterdiep-Drachtstervaart en bij het herstel van de oorspronkelijke vaart bij Moleneind.

De oorspronkelijke vergunning op grond van de Wet milieubeheer is door de Raad van State vernietigd, omdat er geen milieueffectrapportage (m.e.r.) aan ten grondslag lag. Niet kan worden uitgesloten dat het stortmateriaal gevaarlijke afvalstoffen bevat. Als dat het geval is, dan dient de geluidswal juridisch beschouwd te worden als een inrichting bestemd voor het storten van gevaarlijke afvalstoffen en deze activiteit valt derhalve onder categorie C18.2 van het Besluit m.e.r. 1994.

In augustus 2002 is de gemeente begonnen met de voorbereidende werkzaamheden voor de geluidswal. Aan de zuidzijde zijn terreinen bouwrijp gemaakt voor woningbouw en aan de noordzijde ligt de bestemming industrie-terrein.

Bij brief van 27 mei 2003¹ heeft de provinsje Fryslân de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant nr. 102 d.d. 28 mei 2003².

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieumomstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven.

---

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

⁴ Zie bijlage 4 voor een lijst hiervan.

De Commissie heeft op 2 juli 2003 de locatie bezocht. Naast de startnotitie m.e.r. heeft de Commissie voorts bij haar advies gebruik gemaakt van de volgende achtergronddocumenten:

- *Saneringsplan Vuilstort Drachtstervaart Passchier Bollemanweg te Drachten* (Grontmij, januari 1999);
- *Ecologisch onderzoek bestemmingsplan Drachtstervaart* (Hoekema, F.S. & E. Wymenga, 4 februari 2002);
- *Geuronderzoek sanering stortplaats Drachtstervaart* (Royal Haskoning, 3 april 2003);
- *Mogelijke natuurtechnische voorzieningen in het plan van de Drachtstervaart* (Dulleman, D. van & E. Wymenga, 23 mei 2003);
- *Akoestisch onderzoek als onderdeel van de MER-studie voor het oprichten van een stortplaats aan de Drachtstervaart te Drachten* (WNP, 28 april 2003).

De startnotitie is uitgebreid van opzet en de achtergronddocumenten bevatten veel detailinformatie. De initiatiefnemer beschouwt de startnotitie als concept-MER (zie blz. 4 van de startnotitie). De Commissie heeft beoordeeld welke informatie nog in het MER aan de orde moet komen, om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven bij het besluit over de milieuvergunning.

2. OORDEEL OVER DE STARTNOTITIE, ADVIES VOOR HET MER

De Commissie is van oordeel dat de startnotitie nog niet alle essentiële informatie bevat. De Commissie beschouwt de punten in dit hoofdstuk als essentiële informatie in het MER.

2.1 Probleemstelling, dubbeldoel, uitgangspunten en keuzeruimte

De locatie voor de geluidswal is reeds bepaald en juridisch rond⁵. Het bouwrijp maken is begonnen. De startnotitie borduurt voort op deze stappen. Door de startnotitie op dit punt te beginnen is echter onvoldoende duidelijk waarom is gekozen voor de in de startnotitie voorgestelde vorm voor de geluidswal (ligging, lengte, breedte, hoogte, talud). Om dit inzicht te bieden zal eerst het probleem moeten worden gedefinieerd, waaruit vervolgens het doel van het project wordt afgeleid en de keuzeruimte voor de vormgeving en inrichting van de geluidswal kan worden bepaald.

De Commissie heeft uit de startnotitie en uit de toelichting tijdens het locatiebezoek begrepen dat de geluidhinder van industrieterrein De Haven en het ruimtebeslag door de vuilstort de mogelijkheden voor woningbouw in het plan Drachtstervaart beperken. De vuilstort verontreinigt de bodem en het grondwater. Op grond hiervan heeft de initiatiefnemer zich een dubbeldoel gesteld:

- realiseren van een extra hoeveelheid woningen⁶;
- sanering van de vuilstort.

---

⁵ Op grond van artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (zie blz. 49-50 van de startnotitie m.e.r.).

⁶ 850 in plaats van 650 woningen.

Vanuit het principe 'werk met werk maken' wil de initiatiefnemer de voormalige stort afgraven en dat materiaal toepassen in de geluidswal. De beperking van de hinder van industrieterrein De Haven, in combinatie met het vrijkomen van bouwruimte ter plaatse van de voormalige stortplaats, zouden ervoor zorgen dat meer woningen kunnen worden gerealiseerd in het gebied Drachtstervaart. De financiële baten tengevolge van de extra woningen worden aangewend voor de saneringsoperatie.

Presenteer in het MER hoe de geluidscontouren liggen vóór en ná realisatie van de geluidswal⁷, zodat duidelijk wordt in hoeverre het bovengenoemde dubbeldoel met de geluidswal gediend is. Onderbouw in het MER de locatiekeuze voor de geluidswal, met name dat deze in geohydrologisch opzicht (voldoende) geschikt is⁸. Geef vervolgens aan welke (mogelijk beperkte) keuzevrijheid er nog bestaat. Presenteer de stappen die zijn gezet in de uitvoering en die de keuzemogelijkheden op voorhand beperken.

2.2 Beleidskader

In de startnotitie is het beleidskader nog niet volledig weergegeven.

Presenteer in het MER de relatie van het project met het Landelijk afvalbeheerplan 2002-2012⁹, de consequenties die eventueel voortvloeien uit de Flora- en Faunawet¹⁰ en de vereisten van het Bouwstoffenbesluit¹¹ en de Europese afvalstoffenlijst (Eural).

Om het overzicht te behouden en voor een optimale presentatie raadt de Commissie aan om in het MER een stroomschema (eventueel met een planning) op te nemen, waarin staat welke procedurele stappen wanneer gezet zijn of worden en welke beleidskaders daarbij een rol spelen.

2.3 Alternatieven, meest milieuvriendelijk alternatief

In de startnotitie zijn twee grondstofalternatieven gepresenteerd:

- een geluidswal met afval uit de huidige vuilstort én categorie 1-materiaal¹² dat vrijkomt bij het plan Drachtstervaart;
- een wal met alleen categorie 1-materiaal, aan te voeren van buiten het plangebied voor Drachtstervaart.

De Commissie constateert dat er geen inrichtingsalternatieven zijn uitgewerkt in de startnotitie: bijvoorbeeld een andere lengte, breedte, hoogte of talud van de wal.

---

⁷ Er is weliswaar een akoestisch rapport opgesteld (*Akoestisch onderzoek als onderdeel van de MER-studie voor het oprichten van een stortplaats aan de Drachtstervaart te Drachten* (WNP, 28 april 2003). Dit heeft echter slechts betrekking op de geluidssituatie tijdens de uitvoering van de werkzaamheden: het ontgraven van de huidige vuilstort en het aanleggen en afwerken van de geluidswal.

⁸ Normaliter wordt een locatie voor een nieuwe stortplaats namelijk pas gekozen nadat meerdere locaties onderling vergeleken zijn. Bij die vergelijking spelen de geohydrologische situatie en de effecten van het ontsnappen van verontreinigd percolaatwater door de onderafdichting een belangrijke rol.

⁹ Mede om antwoord te geven op de inspraakreacties nrs. 3, 4 en 5 (bijlage 4).

¹⁰ Zie inspraakreactie nr. 2 van het ministerie van LNV, directie Noord (bijlage 4). Overigens zal waarschijnlijk de milieuvergunning, waarvoor nu de m.e.r. procedure wordt doorlopen, minder van invloed zijn op de populaties dan de reeds doorlopen artikel 19-WRO procedure.

¹¹ Zie inspraakreacties nrs. 4 en 5 (bijlage 4).

¹² Op grond van het Bouwstoffenbesluit.

Motiveer in het MER welke inrichtingsalternatieven nog mogelijk zijn of waarom een andere inrichting niet mogelijk is¹³.

Ontwikkel binnen de keuzeruimte een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA). Het MMA moet leiden tot optimale realisatie van het dubbeldoel en tevens tot optimalisatie voor andere milieuthema's. Dit zou kunnen leiden tot een vormgeving die zo goed mogelijk aansluit op het landschap cq te realiseren woonklimaat en die zo adequaat mogelijk de geluidhinder naar de toekomstige woonwijk reduceert.

Verder verdient het aanbeveling om het MMA te ontwikkelen op grond van:

- de (potentiële) ecologische waarden. De initiatiefnemer stelt in de startnotitie bij wijze van MMA de aanleg van twee vleermuiskelders voor. Geef in het MER aan of er nog andere voorzieningen tot een ecologische invulling zinvol kunnen zijn en welke dat zijn. Integreer deze in een MMA;
- technische optimalisatie. Denk aan snellere afgraving, speciale maatregelen ter vermindering van de geuremissie, verdere scheiding en verwerking van deelfracties van de huidige stort;
- de mogelijkheden voor recreatief medegebruik.

Dit kan in de vorm van een pakket van milieuvriendelijke maatregelen, die naar keuze kunnen worden toegevoegd aan de voorgenomen activiteit. Gezien het reeds doorlopen bestuurlijke traject kan dit keuzen aanscherpen.

2.4 Milieugevolgen en vergelijking van alternatieven

Presenteer in het MER kort de huidige situatie van de grondwaterverontreiniging (waaronder omvang en situering van de pluim), en waar deze met IBC-maatregelen (autonome ontwikkeling) tot staan wordt gebracht.

Gebruik de meest recente basisgegevens en inzichten voor de bepaling van de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven. Bijvoorbeeld voor de verwachte samenstelling van het vrijkomende materiaal uit de huidige stortplaats: in de startnotitie (Tabel 3.2, blz. 33) is hiervan een indicatie gegeven, maar deze verwachting is inmiddels bijgesteld¹⁴.

Maak bij de presentatie van de milieugevolgen onderscheid in de realisatiefase en in de gebruiksfase van de geluidswal.

Geef in het MER aan wat er gebeurt als verontreinigd percolaatwater (ondanks de bodembeschermende voorzieningen) toch door de onderafdichting ontsnapt. Geef een indicatie hoe snel deze verontreiniging zich verspreidt, in welke richting en wat de risico's zijn. Presenteer hoe in dergelijke gevallen wordt ingegrepen om de verontreiniging te beperken.

---

¹³ Geef bijvoorbeeld aan dat de totale lengte nodig is vanwege de berging van baggerspecie van het plan Drachtstervaart en/of dat niet meer oppervlakte verworven kon worden.

¹⁴ Tijdens het locatiebezoek is gesteld dat op basis van monsternamen van 5 % van de stort de verwachting over de hoeveelheid puin naar beneden moet worden bijgesteld. Dit betekent enerzijds dat minder schoon puin kan worden hergebruikt, waardoor de hoeveelheid in de geluidswal te bergen materiaal groter zal zijn, en anderzijds dat minder gebruik zal worden gemaakt van een puinbreker, hetgeen minder geluidsemissie zal geven tijdens de realisatiefase.

In de startnotitie is een kwalitatieve indicatie gepresenteerd van de gevolgen. Presenteer de effecten in het MER zoveel mogelijk in kwantitatieve zin. Methoden voor het bepalen van deze effecten en de achtergrondgegevens kunnen worden gepresenteerd in bijlagen bij het MER.

Indien het MMA bestaat uit een pakket aan milieuvriendelijke maatregelen als 'kop' op de voorgenomen activiteit¹⁵, dan dient in het MER aangegeven te worden wat per onderdeel de vermeende positieve effecten zijn.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende alternatieven of van de onderdelen van een eventueel MMA-pakket.

2.5 Samenvatting

Het MER dient een samenvatting te bevatten die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor de bestuurlijke besluitvorming. Hierin moeten de belangrijkste milieugevolgen per alternatief worden weergegeven, alsmede de maatregelen om die milieugevolgen te minimaliseren en de effectiviteit van de maatregelen.

---

¹⁵ Zie paragraaf 2.3 van dit advies.